

Nr 29

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag ur kyrkofonden, m. m. jämte i ämnet väckta motioner, i vad propositionen och motionerna hänvisats till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet.

Genom en den 10 februari 1967 dagtecknad proposition, nr 35, vilken såvitt avser bidrag till restaurering av Strängnäs domkyrka hänvisats till statsutskottet och i övrigt till lagutskott och behandlats av tredje lagutskottet, har Kungl. Maj:t under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden föreslagit riksdagen att såvitt nu är i fråga

dels antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. prästlönekostnadslagen den 29 juni 1951 (nr 570),

dels medge att ur kyrkofonden

a) fr. o. m. den 1 juli 1967 tills vidare utgår medel för avlönande av ytterligare en stiftsadjunkt som biträde åt ärkebiskopen,

b) till svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse utgår dels för tiden den 1 januari 1966—den 30 juni 1967 ytterligare avlöningsbidrag med sammanlagt 47 000 kr., dels fr. o. m. den 1 juli 1967 tills vidare 17 bidrag om vardera 27 100 kr. årligen för avlönande av präster, som är anställda i styrelsens tjänst i utlandet,

c) för budgetåret 1967/68 utgår medel med högst 80 000 kr. för anlitande av biträde vid handläggningen av kyrkliga ärenden inom vederbörande statsdepartement,

d) för budgetåret 1967/68 utgår bidrag till Svenska diakonsällskapet med högst 65 000 kr. till bestridande av kostnader för utbildning av kyrkomusiker vid Sköndalsinstitutet,

e) för budgetåret 1967/68 utgår bidrag med högst 75 000 kr. till kostnader för förberedelsearbeten för Kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling i Uppsala.

Propositionens huvudsakliga innehåll såvitt nu är i fråga

I propositionens första avsnitt föreslås en mindre ändring i prästlönekostnadslagen.

Propositionens andra avsnitt rör frågor om anslag ur kyrkofonden för nästa budgetår. Sälunda föreslås anslag till en ny tjänst som stiftsadjunkt. Förslag framläggs om avlöningsbidrag till ännu en sjömanspräst och om uppräknning av

bidragen. För anlåtande av biträde inom ecklesiastikdepartementet vid handläggningen av kyrkliga ärenden begärs samma belopp som utgått tidigare. Till den kyrkomusikaliska utbildningen vid Sköndalsinstitutet föreslås ett bidrag av 65 000 kr. Slutligen föreslås att 75 000 kr. får utgå till förberedelsearbeten för Kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling i Uppsala.

Författningsförslaget

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 3 § 1 mom. prästlönekostnadslagen den 29 juni 1951 (nr 570)

Härigenom förordnas, att 3 § 1 mom. prästlönekostnadslagen den 29 juni 1951¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

3 §.

1 m o m. Pastoratet skall — — —
och språktillägg,

2) församlingspräst, vikarie för sådan präst, pastoratsadjunkt och icke-prästvigd tjänstebiträde åt församlingspräst tillkommande ersättning för åkning i tjänsten och tjänsteresa inom pastoratet, samt

3) församlingspräst tillkommande — — — och tjänstedubblersarvode.

1 m o m. Pastoratet skall — — —
och språktillägg,

2) församlingspräst, vikarie för sådan präst, pastoratsadjunkt och icke-prästvigd tjänstebiträde åt församlingspräst tillkommande ersättning för åkning i tjänsten och tjänsteresa inom pastoratet *ävensom traktamente åt församlingspräst och vikarie för sådan präst i anledning av anstånd med omstationering*, samt

3) församlingspräst tillkommande — — — och tjänstedubblersarvode.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling, och skall tillämpas i fråga om avlöningskostnader som avse tiden från och med den 1 januari 1966.

¹ Senaste lydelse av 3 § 1 mom. se 1965: 578.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat två motioner som väckts i andra kammaren av herr Nilsson i Agnäs.

I den ena motionen, II: 896, hemställs »att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition, vad beträffar dess moment a) om medel för avlönande av ytterligare en stiftsadjunkt som biträde åt ärkebiskopen».

I den andra motionen, II: 897, hemställs »att riksdagen avslår Kungl. Maj:ts proposition nr 35 i moment e)».

För motionernas närmare innehåll redogöres nedan under tillämpliga avsnitt.

Ändring i prästlönekostnadslagen

Departementschefen anför i propositionen följande.

I anslutning till den nya lagstiftningen om de offentliga tjänstemännens förhandlingsrätt föreslogs i proposition till 1965 års riksdag (prop. 153, KU 43, rskr 390) en formell ändring av 3 § 1 mom. prästlönekostnadslagen den 29 juni 1951 (nr 570). Ändringen (1965:578) trädde i kraft den 1 januari 1966. I ändringsförslaget hade en år 1963 gjord ändring av stadgandet (1963:635) genom ett förbi-seende inte beaktats. Jag föreslår nu att den bestämmelse om traktamente i anledning av anstånd med omstationering som härigenom oavsiktligt utslöts vid 1965 års ändring åter förs in i lagrummet och görs tillämplig fr.o.m. den 1 januari 1966.

Vissa anslag ur kyrkofonden

Inrättande av en stiftsadjunktstjänst

Enligt 6 § andra stycket 1) lagen den 30 augusti 1932 (nr 404) om kyrkofond (senaste lydelse se SFS 1951:571) skall kostnaderna för avlöningsförmåner till stifts- och kontraktsadjunkter bestridas ur kyrkofonden.

F. n. finns inrättade 49 stiftsadjunktstjänster och tre kontraktsadjunktstjänster. De senare är alla placerade i Luleå stift. Två stiftsadjunktstjänster, som inrättats den 1 juli 1966, är avsedda för den finskspråkiga befolkningen i Sverige. De 47 övriga stiftsadjunktstjänsterna har av Kungl. Maj:t för tiden den 1 juli 1966 — den 30 juni 1969 fördelats sålunda, att Uppsala och Lunds stift erhållit vardera sex, Luleå stift fem, Göteborgs och Stockholms stift vardera fyra, Visby stift en samt vart och ett av Linköpings, Skara, Strängnäs, Västerås, Växjö, Karlstads och Härnösands stift tre tjänster. En av stiftsadjunkterna i Uppsala stift skall efter ärkebiskopens närmare bestämmande biträda honom i hans göromål och tjänstgöra som sekreterare vid biskopsmöte.

En stiftsadjunkt i varje stift samt dessutom den stiftsadjunkt, som biträder ärkebiskopen, och de två stiftsadjunkterna för finsktalande innehar tjänster

som förste stiftsadjunkt i lönegrad Ae 24. I övrigt är stifts- och kontraktsadjunktstjänsterna placerade i lönegrad Ae 22.

Ärkebiskopen har anhållit, att ytterligare en stiftsadjunktstjänst inrättas i Uppsala stift. Den föreslagne stiftsadjunkten skulle biträda ärkebiskopen i ekumeniska och andra internationella kyrkliga angelägenheter. I sin motivering för tjänsten framhåller ärkebiskopen, att den stiftsadjunkt som nu biträder honom helt har tagits i anspråk för uppgifter, som ingår i ärkebiskopens verksamhet inom Uppsala stift och i rikskyrkliga sammanhang. Sådana internationella kyrkliga ärenden som hör samman med ärkebiskopens arbete har han före år 1964 ensam måst handlägga. Fr.o.m. nämnda år har han fått hjälp av ett utrikessekretariat, som biskopsmötet har låtit inrätta i Sigtuna. Detta sekretariat inrättades i samband med att Svenska kyrkohjälpen och Lutherhjälpen slogs samman, varvid direktorn för Svenska kyrkohjälpen Harry Johansson miste sin tjänst och inträdde som föreståndare för sekretariatet. Lutherska världsförbundets svenska sektion åtog sig att svara för kostnaderna för sekretariatet, men detta åtagande var betingat av Johanssons anställning som föreståndare. Saken kommer i ett nytt läge, när Johansson avgår med pension vid utgången av juni 1967. Då möjligheterna att upprätthålla sekretariatet med gåvomedel måste bedömas som minimala, anser ärkebiskopen det nödvändigt, att han på annat sätt får hjälp med internationella ärenden. Detta kan ske bäst genom inrättande av ytterligare en stiftsadjunktstjänst.

Kammarkollegiet ger uttryck åt viss tveksamhet men anser sig inte böra avstyrka ansökningen.

Statskontoret anmärker, att några egentliga riktlinjer för den internationella kyrkliga verksamheten inte har angetts. I ärendet belyses inte i vad mån den bedrivna kontakt- och informationsverksamheten ingår som ett led i en mer långsiktig planering och är av påtaglig betydelse för statskyrkan. Enligt statskontorets mening får det inte anses uteslutet, att från en period till en annan förskjutningar kan ske beträffande de arbetsuppgifter som är knutna till ärkebiskopsämbetet, så att än de stifts- och rikskyrkliga, än de internationella angelägenheterna ter sig särskilt intresseväckande. Det synes därför inte givet, att den omständigheten att de internationella frågorna f. n. står i blickfältet skall tillmätas avgörande betydelse, när man bedömer det framtida personalbehovet vid ärkebiskopens sekretariat. Statskontoret anser sig därför inte kunna tillstyrka ansökningen.

Departementschefen

För svenska kyrkan, som länge har varit inriktad på yttre ekumenisk verksamhet, är de internationella kontakterna av stor betydelse. Den allmänna utvecklingen i riktning mot ökat utbyte över gränserna har gjort sig gällande också på det kyrkliga området. Det finns knappast någon anledning att tro, att de kyrkligt internationella angelägenheterna i framtiden kommer att föranleda

mindre arbete eller bedömas som mindre viktiga än nu. Med hänsyn även till de särskilda omständigheter som ärkebiskopen har åberopat och som jag tidigare har redogjort för tillstyrker jag, att en ny stiftsadjunktstjänst inrättas den 1 juli 1967, vars innehavare skall biträda ärkebiskopen främst i internationella ärenden.

Motion

I motionen I: 896 anför motionären följande.

I och för sig vill man icke bestrida ärkebiskopens motivering för sin begäran, när han anför, att den redan förefintliga stiftsadjunkten är upptagen av många andra uppgifter, men när man betraktar situationen i Svenska kyrkan med den iögonfallande prästbristen och jämför vad som skall prioriteras, kommer man till den uppfattningen att behovet av församlingstvårdande präster är det som särskilt måste uppmärksammas. En mängd församlingar saknar helt präst och själavårdare. Den 1 mars 1967 uppgick antalet vakanta prästtjänster till 325 1/2, varav i Uppsala stift 33, Stockholms stift 34 och i de båda nordligaste stiftet 43 (Härnösands stift) och 49 (Luleå stift). Därtill må nämnas, att av de 2 460 tjänstgörande prästerna halva antalet nått en ålder av 55—70 år, varför antalet pensionerade eller på annat sätt avgångna beräknas öka mycket snabbt under det att de nyinskrivna vid de teologiska fakulteterna är relativt få och många av dessa avse icke att bli präster. Man kan alltså förutse, att Kyrkans situation blir allt svårare med ännu fler vakanser på viktiga tjänster. I detta läge synes det vara olämpligt och oriktigt att upprätta en ny tjänst av det slag, som föreslås i propositionen och därmed i den binda en prästman, som behövs ute i det själavårdande, pastorala arbetet i stiftet. Det kan förmodas, att den uppgift, som avses för den föreslagna stiftsadjunkten, kan fyllas av en person med annan utbildning än teologens och en annan ställning än prästens, men även om så icke är fallet, bör på grund av den rådande prästbristen tjänsten icke inrättas. Svenska kyrkan har ju dock i första hand ansvaret för den andliga vården i församlingarna. De uppgifter som det är fråga om för en stiftsadjunkt av detta slag måste bedömas som i bästa fall sekundära. Därtill kommer, att statskontorets mening att det kan ske en förskjutning från en period till en annan beträffande de arbetsuppgifter, som är knutna till ärkebiskopsämbetet, måste tillmätas stor betydelse, och inrättandet av en permanent tjänst för en nu aktuell arbetsinsats måste anses omotiverad. Ärkebiskopen torde kunna erhålla tillfällig hjälp för ifrågavarande arbetsuppgifter. Det kan påpekas, att pensionerade präster ofta inträder i tjänst som vikarier i församlingarna, och det torde vara möjligt att finna män, som är ytterst lämpade för just det arbete, som den tilltänkte stiftsadjunkten skulle syssla med, eftersom Uppsala är den plats, där det för närvarande torde finnas många präster, som har både kraft och duglighet för uppgiften, fastän de på grund av uppnådd pensionsålder lämnat sin ordinarie tjänst.

Under åberopande av det anförda hemställer motionären att riksdagen avslår propositionen beträffande momentet a) om medel för avlönande av ytterligare en stiftsadjunkt som biträde åt ärkebiskopen.

Avlöningsbidrag till sjömanspräster

Ur kyrkofonden utgår f.n. till svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse enligt 6 § andra stycket 4) lagen om kyrkofond (senaste lydelse se 1951:571) 16 bidrag, vart och ett på 25 100 kr., för avlöning av präster, som är anställda i styrelsens tjänst i utlandet.

Svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse har anhållit om bidrag ur kyrkofonden för budgetåret 1967/68 till avlöning av ytterligare två sjömanspräster. Vidare har styrelsen — under hänvisning till 1966 års lönehöjningar — anhållit om höjning av nu utgående bidrag från 25 100 kr. till 27 108 kr. och om retroaktivt tillägg för tiden den 1 januari 1966 — den 30 juni 1967 med 2 008 kr. för år för var och en av de präster, för vilka bidrag under motsvarande tid har utgått ur kyrkofonden (15 präster under första halvåret 1966, därefter 16). Styrelsen har under budgetåret 1965/66 på 32 platser utomlands i sin tjänst haft 65 anställda med heltidstjänst, varav 24 sjömanspräster, 2 biträdande präster, 36 assistenter och 3 vaktmästare. Som motivering för sitt yrkande om ytterligare två bidrag har styrelsen särskilt åberopat den verksamhet som styrelsen under de sista åren har tagit upp i Casablanca och Lima-Callao.

Kammarkollegiet anser sig inte kunna tillstyrka avlöningsbidrag för mer än ytterligare en sjömanspräst. Mot sjömansvårdsstyrelsens förslag i fråga om höjning av bidragen och retroaktiva tillägg har kollegiet inte något att erinra.

Departementschefen

Med hänsyn till såväl omfattningen som betydelsen av sjömansvårdsstyrelsens verksamhet i utländska hamnar föreslår jag, att avlöningsbidrag skall få utgå till ännu en sjömanspräst fr. o. m. den 1 juli 1967.

I likhet med vad som tidigare har skett bör bidragen höjas med hänsyn till de allmänna lönehöjningar som har ägt rum. Jag föreslår därför, att varje bidrag höjs till 27 100 kr. den 1 juli 1967. Retroaktivt tillägg för tiden den 1 januari 1966 — den 30 juni 1967 bör få utgå med 2 000 kr. för år och bidrag, dvs. med ett sammanlagt belopp av 47 000 kr.

Anslag till anlitande av biträde vid handläggningen av kyrkliga ärenden

Departementschefen anför följande.

Enligt 6 § andra stycket 6) lagen om kyrkofond (senaste lydelse se 1959:139) skall ur kyrkofonden utgå anslag, som Kungl. Maj:t och riksdagen finner skäligen ställa till vederbörande statsdepartements förfogande för anlitande av biträde vid handläggning av kyrkliga ärenden. Ett anslag för detta ändamål har tidigare anvisats under en följd av år. För budgetåret 1965/66 var anslaget uppfört med 80 000 kr. För innevarande budgetår utgår inte något sådant anslag. Med

hänsyn bl. a. till att allmänt kyrkomöte skall hållas under år 1968 bör ett anslag för det angivna ändamålet åter föras upp. Jag föreslår, att anslaget för nästa budgetår får utgå med högst 80 000 kr.

Bidrag till kyrkomusikerutbildningen vid Sköndalsinstitutet

Enligt 6 § andra stycket 9) lagen om kyrkofond (senaste lydelse se 1960: 164) har för innevarande budgetår anvisats ett anslag av högst 60 000 kr. ur kyrkofonden som bidrag till kostnaderna för den kyrkomusikaliska linjen vid Sköndalsinstitutet.

Direktionen för Svenska diakonsällskapet har anhållit, att anslaget till utbildningen budgetåret 1967/68 höjs till 119 876 kr. eller, alternativt, till 114 000 kr. Det förstnämnda beloppet motsvarar de beräknade kostnaderna för avlöningar åt lärare. Kostnaderna för lokaler, undervisningsmateriel m. m. har direktionen avsett att diakonsällskapet skulle bestrida.

Kammarkollegiet erinrar om att diakonsällskapet för innevarande budgetår begärde ett anslag av 100 000 kr. som bidrag till lärarkostnaderna, vilka för detta budgetår efter avdrag av inflytande elevavgifter beräknades till omkring 102 000 kr. Statsmakterna fann emellertid inte anledning att höja bidraget utöver 60 000 kr. Av ansökningen framgår, att lärarkostnaderna efter avdrag av elevavgifter för budgetåret 1967/68 beräknas komma att uppgå till inemot 104 000 kr. Kollegiet anser, att det inte finns tillräcklig anledning att på grund av den relativt obetydliga kostnadsökningen nu höja bidraget.

Departementschefen

1965 års musikutbildningskommitté skall enligt sina direktiv göra en översyn av utbildningsförhållandena för all kyrkomusikalisk verksamhet. I avvaktan på resultatet av denna översyn är jag inte beredd att föreslå några mera väsentliga förändringar i bidraget till den kyrkomusikaliska utbildningen vid Sköndalsinstitutet. En viss ökning av bidraget synes dock motiverad med hänsyn till höjda lärarlöner och timarvoden. Jag förordar därför, att bidraget höjs med 5 000 kr. till högst 65 000 kr.

Anslag till kostnader för Kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling

Enligt 6 § andra stycket 9) lagen om kyrkofond (senaste lydelse se 1960: 164) utgår ur kyrkofonden anslag till extra utgifter med ett av Kungl. Maj:t och riksdagen bestämt belopp för år, vilket efter Kungl. Maj:ts bestämmande får användas till kyrkliga ändamål. Anslaget, som för det kyrkliga området utgör en motsvarighet till de under riksstatens särskilda huvudtitlar uppförda anslagen till extra utgifter, är uppfört med 100 000 kr.

Ärkebiskopen har i egenskap av ordförande i svenska ekumeniska nämnden hemställt om bidrag till bestridande av vissa kostnader i samband med Kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling i Uppsala den 4—20 juli 1968. Avsikten är, att Sverige som värdland skall bidra med 300 000 kr. till kostnaderna för generalförsamlingen. Man räknar dock med att 150 000 kr. skall kunna anskaffas på frivillig väg. Ärkebiskopen hemställer, att 150 000 kr. anvisas ur kyrkofonden. Hälften härav behöver tas i anspråk under budgetåret 1967/68.

Kyrkornas världsråd; organisation och uppgifter

Kyrkornas världsråd är den kristna ekumeniska rörelsens centrala organ. Dess bildande beslöts 1937 och genomfördes i Amsterdam 1948. I november 1961 sammanslogs Internationella Missionsrådet med Kyrkornas världsråd. För närvarande är 223 evangeliska och ortodoxa kyrkosamfund anslutna till rådet.

Rådet har sex presidenter. Rådets högsta beslutande organ, generalförsamlingen, samlas i regel vart sjätte år (1968 i Uppsala). Centralkommittén med ett hundratal medlemmar sammanträder årligen och exekutivkommittén i regel två gånger varje år. Det egentliga arbetet bedrivs genom generalsekretariatet och de fyra s. k. divisionerna. Till generalsekretariatet är knutna avdelningen för finanser och administration, avdelningen för information och Kyrkornas kommission för mellanfolkliga frågor, vilket sistnämnda organ är en kyrkornas fredsorganisation, tillsatt 1946.

De nämnda divisionerna är följande:

1. Studiedivisionen med avdelningar för studiet av samhällsfrågor, rasproblem, mission, evangelisation, religionsfrihet samt kyrkans tro och författning (Faith & Order, ledd av en särskild kommission).

2. Divisionen för ekumenisk aktivitet, som omfattar det internationella ekumeniska institutet och den ekumeniska högskolan på Bossey samt avdelningarna för främjande av ungdomens och lekmännens insatser i kyrkan och samverkan mellan män och kvinnor i kyrka, hem och samhälle.

3. Divisionen för hjälpverksamhet med avdelningar för skilda geografiska områden och hjälpformer (mellankyrkligt bistånd, flyktinghjälp, humanitär hjälpverksamhet).

4. Divisionen för världsmision och evangelisation med de ovan under studiedivisionen omnämnda avdelningarna för studiet av mission och evangelisation, vilka alltså sorterar under två divisioner, samt kommittéer för främjande av den teologiska utbildningen i de unga kyrkorna, för studiet av ämbetet och för israelsmision.

Departementschefen

Ett anslag av 150 000 kr. synes böra utgå av kyrkofondsmedel till kostnaderna för Kyrkornas världsråds generalförsamling i Uppsala sommaren 1968. Det belopp som behövs till förberedelsearbeten under nästa budgetår är så stort, att det inte kan bestridas inom ramen av det ordinarie anslaget till extra utgifter.

Jag föreslår därför, att vid sidan av sistnämnda anslag enligt 6 § andra stycket 9) kyrkofondslagen för nästa budgetår anvisas ett särskilt belopp av högst 75 000 kr. till förberedelsearbeten för generalförsamlingen.

Motion

I motionen II: 897 framhålles som en utbredd mening i vår kyrkas led att Kyrkornas världsråds syfte och arbetsmetoder är diskutabla. Svenska kyrkans anslutning till rådet har väckt mycken gensägelse. Stora grupper av vårt folk befarar enligt motionären, att rådet kan bidra till uppkomsten av ett slags överkyrka med en diktatorisk ledning till men för delkyrkornas frihet och självbestämmanderätt. Världskyrkorådets teologiska synpunkter måste anses oklara. Motionären framhåller vidare att man kanske inte helt bestrider att Kyrkornas världsråd skulle kunna fylla en uppgift, men enligt motionärens mening bör under alla förhållanden kostnaderna för dess arbete bestridas med frivilliga medel. Kyrkofondens medel bör icke komma i fråga för att den fjärde generalförsamlingens kostnader skall bestridas. Blir summan för Sveriges vidkommande endast 300 000 kronor, anser motionären att den kan insamlas genom frivilliga gåvor.

På grund av det anförda hemställer motionären att propositionen avslås i denna del.

Utskottet

I förevarande proposition behandlas bl. a. ett antal frågor om anslag ur kyrkofonden för nästa budgetår. Sålunda föreslås att anslag skall utgå till en ny tjänst som stiftsadjunkt i Uppsala stift. Stiftsadjunkten avses skola biträda ärkebiskopen i ekumeniska och andra internationella kyrkliga angelägenheter. Förslag framläggs om avlöningsbidrag till ännu en sjömanspräst och om uppräkning av bidragen. För anlitande av biträde inom ecklesiastikdepartementet vid handläggningen av kyrkliga ärenden begärs samma belopp som utgått tidigare. Till den kyrkomusikaliska utbildningen vid Sköndalsinstitutet föreslås visst bidrag. Slutligen föreslås att 75 000 kr. får utgå till förberedelsearbeten för kyrkornas världsråds fjärde generalförsamling i Uppsala sommaren 1968.

I motionen II: 896 hemställs att propositionen avslås såvitt gäller anslag till den nämnda stiftsadjunktstjänsten. Till stöd för sin hemställan pekar motionären bl. a. på den i Sverige förekommande, allvarliga och till synes tilltagande prästbristen. Enligt motionären bör inte en tjänst av föreslagen beskaffenhet inrättas, eftersom man i den binder en präst som behövs ute i det självavårdan-

de, pastoralala arbetet i stiftet. Den föreslagna tjänsten kan f. ö. lämpligen uppehållas av person med annan utbildning än teologisk eller av pensionerad präst. Motionären åberopar slutligen statskontorets uppfattning att en förskjutning av de arbetsuppgifter som är knutna till ärkebiskopsämbetet kan komma att ske. De internationella frågorna som f. n. står i blickfältet bör därför inte tillmätas avgörande betydelse vid en bedömning av det framtida personalbehovet.

Som motivering för inrättande av förevarande tjänst anför ärkebiskopen att han de senaste åren fått hjälp i internationella frågor av föreståndaren för ett utrikessekretariat, som biskopsmötet låtit inrätta och som bekostats av Lutheriska världsförbundets svenska sektion så länge som nuvarande föreståndaren svarade för sekretariatet. Sedan föreståndaren nu går i pension och möjligheterna att upprätthålla sekretariatet med gávomedel bedöms som små, anser ärkebiskopen en tjänst som stiftsadjunkt böra inrättas för tillgodoseende av ifrågasvarande ändamål. Med hänsyn härtil och då man såsom departementschefen framhåller saknar anledning förmoda, att de kyrkligt internationella angelägenheterna i framtiden kommer att föranleda mindre arbete eller bedömas som mindre viktiga än nu, finner utskottet propositionen böra bifallas i denna del.

I fråga om anslaget till kostnader för Kyrkornas världsråds generalförsamling i Uppsala sommaren 1968 har ärkebiskopen hemställt att 150 000 kr. anvisas ur kyrkofonden, varav hälften behöver tas i anspråk under budgetåret 1967/68. Departementschefen anser att nämnda belopp bör utgå av kyrkofondsmedel. Det belopp om 75 000 kr. som behövs till förberedelsearbeten under nästa budgetår är dock så stort att det inte kan bestridas inom ramen för det ordinarie anslaget till extra utgifter. Departementschefen föreslår därför att ett särskilt belopp av högst 75 000 kr. anvisas till nämnda arbeten.

I motionen II: 897 framhålls på ovan närmare redovisade grunder att Kyrkornas världsråds syfte och arbetsmetoder är diskutabla. Även om man inte helt bestrider att rådet fyller en uppgift, bör enligt motionären medel för verksamheten anskaffas på frivillighetens väg. Motionären yrkar avslag på propositionen i denna del.

Eftersom Sverige åtagit sig att vara värdland för Kyrkornas världsråds generalförsamling år 1968, bör enligt utskottets mening medel utgå ur kyrkofonden till bestridande av vissa kostnader i samband med generalförsamlingens möte. Mot beloppets storlek för nästa budgetår och mot att beloppet anvisas ur ett särskilt anslag vid sidan av det ordinarie har utskottet ingen erinran.

Ej heller har utskottet något att erinra mot vad i övrigt föreslagits i propositionen i vad den avser anslag ur kyrkofonden och ändringen i prästlönekostnadslagen.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, såvitt nu är i fråga, med avslag å motionerna

1. II: 896 och

2. II: 897

bifalla förevarande proposition, nr 35.

Stockholm den 13 april 1967

På tredje lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Alexanderson*, Göran Karlsson*, Svante Kristiansson, Erik Jansson, Åkesson, fru Landberg och herr Fälldin*;

från andra kammaren: herrar Johansson i Torp, Grebäck, Hedin, Sundelin, fröken Anderson i Lerum samt herrar From och Hammarberg.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering